

Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivät 2024:

verkostojen tori 13.11.2024

Päivitetty: 14.9.2024

Verkostojen torilla 13.11. klo 17-18 mukana on 26 näytteilleasettajaa.

- **Baltic Sea Action Group** esittelee Carbon Action -alustan hankkeiden tuloksia ja peltomaan kasvukunnan hoitoon liittyviä uusia materiaaleja, kuten mobiilisovelluksen prototyyppi uudistavan viljelyn tavoitteiden seuraamiseen, Käsikirja tilannetajuiseen viljelyn kehittämiseen pienryhmissä, Maanhoitosuunnitelman, jossa kartoitetaan peltolohkojen kasvukunnan nykytilaa ja suunnitellaan korjaustoimenpiteitä, sekä Uudistavan viljelyn tehokurssi elintarvikesektorin yrityksille. (Anne Antman, Baltic Sea Action Group)
- **BioMonitor4CAP** -hankkeen tavoitteena on tutkia ja kehittää tilatasolla toimivia monimuotoisuuden mittaamis- ja seurantamenetelmiä, jotka perustuvat uusille teknologisisille ratkaisuille, kuten eDNA-analyysiin, kuvantamiseen sekä äänitarkkailuun. Havainnointi kohdistuu indikaattorilajeihin, kuten pölyttäjiin, lintuihin ja maaperäeliöstöön. Lajeja havainnoidaan eri tavoin hoidetuilta maatalousmailta. Tavoitteena on kehittää kustannustehokkaita ja järjestelmällisiä havainnointiratkaisuja, joita voidaan käyttää apuna monimuotoisuuden mallinnuksessa. Hankkeessa selvitetään myös viljelijöiden ja maatalousneuvojen käsityksiä maatalousympäristöjen monimuotoisuudesta sekä tarvittavista toimenpiteistä haastattelujen ja työpajojen avulla. Sidosryhmien näkemyksiä kartoitetaan uusien mittaus- ja seurantamenetelmien käyttöönoton tukemiseksi, toimenpiteiden hyväksyttävyyden ja toteutettavuuden arvioimiseksi sekä politiikkasuositusten laatimiseksi. (Traci Birge, Helsingin yliopisto, Ruralia Instituutti)
- **CiNURGI - circular nutrients for a sustainable Baltic Sea:** EU:n Itämeren alueen rahoitusohjelman rahoittaman hankkeen CiNURGIN tavoitteena on yhdistää ravinteiden kierrätykseen liittyvä biotalous ja kiertotalousratkaisut. Hyödyntämällä synergiaa maataloudesta, kunnallisista ja teollisista lähteistä peräisin olevien biomassojen käytön välillä voidaan tehokkaammin luoda lannoitustuotteita, jotka kierrätetään takaisin alkutuotantoon. Hankkeessa kehitetään ja edistetään ravinteiden turvallisen ja kestävä kierrätyksen standardeja. CiNURGI tukee EU:n Vihreän kehityksen (Green Deal) toimintasuunnitelmaa, Itämeren suojelukomission (HELCOM) Itämeren alueelle laatimaa ravinteiden kierrätysstrategiaa ja EU:n Itämeren alueen strategian (EUSBSR) toimintasuunnitelmaa. CiNURGI:ssa on mukana 24 partneria koko Itämeren alueelta ja hanke on toiminnassa vuoden 2026 loppuun saakka. (Paula Biveson, Centrum Balticum)
- **Finnish Future Farm -projekti** luo älymaatalouden osaamiskeskittymän ja kohtaamispaikan Saarijärvelle, Keski-Suomeen: se tuo yhteen älymaatalouden uudet teknologiat, kansalliset ja kansainväliset verkostot, rahoituksen ja ratkaisut. (Milla Pohjola, Jyväskylän Ammattikorkeakoulu)
- **HAMK:n ja kumppaneiden maataloushankkeet:** UVIDI, Punurmio ja Älyjuoma-automaatti (Joni Kukkamäki, Hämeen ammattikorkeakoulu)
- **Ilmastoratkaisujen vauhdittaja (ACE) -hanke** tukee Suomea hiilineutraaliuden saavuttamisessa erityisesti päästökauppaan kuulumattomien päästöjen osalta eli maataloudessa, raskaassa liikenteessä ja teollisuuden prosesseissa. Hankkeessa edistetään muun muassa biometaanin käyttöä ja kehitetään kasviproteiinien arvoketjuja. (Saija Rasi ja Anne Pihlanto, Luonnonvarakeskus)
- **Kotimaisia pölyttäjiä kaupallisille puutarhaviljelmille:** Suomen mehiläishoitajain liitto SML ry:n ja Luonnonvarakeskuksen hanke esittelee uusia menetelmiä puutarhaviljelmien pölytykseen. Esittelemme hankkeen toteuttamien pölytyskokeiden tuloksia ja tuotoksia ja kerromme, kuinka kotimaisia kimalaisia voidaan kasvattaa kaupallisesti ja kuinka mehiläisiä käytetään pölytykseen kasvihuoneissa ja kasvutunneleissa. Tervetuloa myös keskustelemaan ruoantuotannon ja

pölytyspalvelujen ja kaupallisesta tulevaisuudesta! (Anna-Maria Borshagovski, Suomen mehiläishoitajain liitto ry)

- **Laatulannoite-järjestelmä** on palvelu ja työkalu kierrätyslannoitevalmisteiden käyttäjille, tuottajille ja viranomaisille. Laatulannoite-järjestelmä on vapaaehtoinen laatujärjestelmä kierrätyslannoitteiden valmistajille, jonka avulla kierrätyslannoitteiden valmistajat voivat osoittaa tuotteidensa täyttävän lainsäädäntöä korkeammat laatuvaatimukset. Laatujärjestelmä helpottaa osaltaan myös viranomaistyötä. Laatulannoite-järjestelmä voidaan ottaa osaksi julkisten hankkijoiden hankinta- ja kilpailutus kiteereitä. Järjestelmän lähtökohtana on pyrkimys tehostaa ravinteiden kierrätystä parantamalla kierrätysmateriaaleista tuotettujen lannoitevalmisteiden tunnettuutta, laatua, menekkiä ja käyttöturvallisuutta. Laatulannoite-järjestelmällä voidaan tehostaa viestintää kierrätyslannoitteiden hyvästä laadusta. Laatulannoite-järjestelmä ollaan päivitetty vastaamaan paremmin päivittyneet lannoitelainsäädännön ja sidosryhmien tarpeita Laatulannoite2.0 -hankkeessa vuosien 2023-2024 aikana. (Nelli Kyöstillä, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry)
- **Luonnonlaidunlihan sertifiointi:** Selvitys sertifioidun luonnonlaidunlihan tuottamisen ja myynnin edistämisestä Suomessa. Verkostojen torilla keskustelimme kernaasti luonnonlaidunlihan sertifiointista, sen mahdollisista haasteista ja eduista. Selvityksen teko on käynnistynyt kesällä, pisteeltä kuulet terveisiä opintomatkalta Ruotsista. (Mervi Louhivaara, Pyhäjärvi-instituutti)
- **Luomuhiili-hankkeessa** etsitään luomukotieläin- ja -peltokasvituloille muuttuvan ilmaston ja ympäristöystävällisyyden toiminnassaan huomioon ottavia ratkaisuja ja mietitään tarvittavia toimenpiteitä, joilla tavoite saavutetaan neljä vuotta kestävä hankkeen avulla. Kansainvälisessä [Luomuhiilihankkeessa](#) (Organic ClimateNET) on mukana yhteistyökumppaneita 12 Euroopan unionin maasta ja luodaan 250 ilmastoystävälliseen viljelyyn keskittyvän luomutilan verkosto. Tiloilla testataan ja tuotetaan tietoa viljelymenetelmistä, joiden avulla voidaan sekä hillitä ilmastonmuutosta että sopeutua sen seurauksiin. Suomeen perustetaan kaksi pienryhmää, joissa kehitetään ilmastoviisasta luomuviljelyä asiantuntijan johdolla. Pienryhmien jäsenille on luvassa mm.: asiantuntijasparrausta tilakohtaisen hiiliviljelysuunnitelman tekoon, vertaisoppimista ja verkostoitumista ja mahdollisuus osallistua kansainvälisiin viljelijätapaamisiin. (Susann Rännäri, Luomuliitto ry)
- **Luomuinstituutti** on Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin yliopiston tutkimusverkosto, joka tuottaa ja välittää tutkimustietoa luomutuotannosta. Luomuinstituutti haluaa tuoda esille tuoretta tutkimustietoa luomutuotannon ympäristövaikutuksista ja tehdä toimintaansa tunnetuksi. (Sari Iivonen, Luomuinstituutti / Luonnonvarakeskus)
- **Maanparannusaineiden yhteiskäytön mahdollisuudet – kiertotaloutta ja maanhoitoa (AIN3).** Maanparannusaineita (kipsi, rakennekalkki ja maanparannuskuitu) käytetään parantamaan maanrakennetta sekä vähentämään eroosiota ja maataloudesta peräisin olevaa fosforikuormitusta. Tähän asti vesistövaikutuksia on mitattu ainekohtaisesti maamonoliiteilla, joita on sadetettu laboratorioissa, sekä peltolohkoilla että pienillä valuma-alueilla. Maanparannusaineiden yhteiskäytön mahdollisuudet – kiertotaloutta ja maanhoitoa (AIN3) -hankkeessa (2023–2025) Savijoen keskiosan valuma-alueelle levitetään kaikkia aineita sen mukaan, mikä niistä sopii parhaiten kullekin viljelylohkolle. Hanke tuottaa uutta tietoa, miten eri maanparannusaineiden rinnakkaiskäytöllä voidaan vaikuttaa valuma-alueen vedenlaatuun. Hanke selvittää myös viljelijöiden ja neuvojien tietotarpeita, maanparannusaineiden ilmastovaikutuksia sekä tuottaa politiikkasuosituksen maanparannusaineiden käytön laajentamisesta. (Jaana Uusi-Kämppe, Luonnonvarakeskus)
- **Maaseutuverkosto.fi** -verkostoalustan mahdollisuuksien esittely (Tuomas Metsäniemi, maaseutuverkosto)
- **Maatalouden vesistöpolku** -hankkeessa rakennetaan kaikille avoin Maatalouden vesistöpolku. Vesistöpolku tarjoaa vesistötietoutta ja konkreettisia vesienhallinnan esimerkkejä. (Jenna Ekman, Ammattiopisto Livia)
- **Maatalouden vesistökuormituksen seurannan yhteistyöverkosto (AGRIMON):** Verkostossa seurataan yhteistyössä useiden organisaatioiden kanssa pienten maatalousvaltaisten valuma-

alueiden vedenlaatua ja kuormitusta. Seurannassa hyödynnetään erityisesti automaattista vedenlaadun ja määrän seurantaa. Verkostoa koordinoi Suomen ympäristökeskus Syke. (Pasi Valkama, Syke)

- **Maatilojen kestävyys:** tietoa hankkeiden tarjoamista mahdollisuuksista ja avoimista oppimateriaaleista (Aija Hytönen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Biotalousinstituutti)
- **MKN Maisemapalvelut** maatilojen lumo-työn ja verkostojen edistäjänä (Terhi Ajosenpää, ProAgria Länsi-Suomi)
- **MTK-Varsinais-Suomi** on aktiivisesti mukana alueensa vesiensuojelussa ja ilmastotyössä sekä hankkeiden että verkostoyhteistyön kautta. Erityisesti haluamme edistää maataloustuottajien mulanaoloa ja näkökulmaa ja olemme avoimia kaikille ympäristötoimille, sillä yleensä ne ovat kaikkien yhteinen etu. (Aino Launto-Tiuttu, MTK-Varsinais-Suomi)
- **Pirkanmaan ilmastoverkosto -hanke** on juuri käynnistymässä maaseuturahoituksen tuella. Kaksivuotisessa Valkeakosken kaupungin vetämässä ilmastoyhteistyöhankkeessa on tavoitteena laajentaa Etelä- ja Lounais-Pirkanmaalla jo toimivaa [ilmastoverkosta](#) yhdeksän Pirkanmaan maaseutualueen kunnan alueelle. Hankkeen tavoitteena on tuoda maatalousyrittäjät mukaan ilmastoverkoston toimintaan sekä kehittää verkostoa palvelemaan aiempaa paremmin myös yritysten ja organisaatioiden, ml. maatilat, luonnon monimuotoisuustyötä. (Katja Tanski, Valkeakosken kaupunki/ Etelä-Pirkanmaan kunnat)
- **Priodiversity LIFE** -hankkeen verkoston esittely (Paula Nykänen, Ruokavirasto)
- **ProAgria Länsi-Suomen** ympäristö- ja muita palveluita: Varsinaista Luomua ja Hiilipelto-hankkeen Muokkauksen vähentäminen Syysrypsi kokeilu luomutilalla- tuloksien esittely. (Anna-Sofia Koivu, ProAgria Länsi-Suomi)
- **Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma:** Mitä ravinteiden kierrätyksen rahoituksella on saatu konkreettisesti aikaan? Miten rahoitetut hankkeet ovat edistäneet ravinnekiertoa Suomessa ja mitä uusia ratkaisuja on syntynyt? Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman ständillä pääset keskustelemaan aiheesta ja kuulemaan tuloksista. Valtakunnallista kokeiluohjelmaa rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö ja sitä hallinnoi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. (Aino Tuohiluoma, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus)
- **Ruokatulevaisuudet -hankkeessa** selvitettiin maatalousyrittäjiltä ilmasto- ja ympäristöpolitiikkatoimien hyväksyttävyyttä sekä niitä vapaaehtoisia toimia, mitä maatalousyrittäjät tekevät ilman tukea. (Terhi Latvala, Luonnonvarakeskus)
- **Valonia** on Varsinais-Suomen kuntien yhteinen ilmasto- ja ympäristötyön asiantuntijaorganisaatio ja aktiivinen hanketoimija maakunnassa. Valonia on mukana toteuttamassa ja koordinoimassa erilaisia vesiensuojeluhankkeita yhdessä muiden hanketoimijoiden, kuntien ja maanomistajien kanssa. Lisäksi Valonia koordinoi Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkostoa. Torilla esittelemme maakunnassa käynnissä olevia maatalouden vesiensuojeluhankkeita ja toimijoita sekä jaossa erityisesti kestävään maatalouden vesienhallintaan ja hiilensidontaan liittyvää materiaalia. Lisäksi kerromme käynnissä olevasta Saaristomeri-ohjelmasta sekä kuntien roolista vesiensuojelutyössä. (Katariina Yli-Heikkilä, Valonia)
- **Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys:** Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys toteuttaa maatalouden vesiensuojeluhankkeita. Verkostojen torilla esitellään VHVS:n hankkeiden ajankohtaisia tuloksia mm. maanparannusaineiden vaikutuksista veden laatuun sekä vesienhallintahankkeen toteutusta. (Paula Luodeslampi, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry)
- **Varsinais-Suomen ELY-keskus** esittelee ständillä KIPSI-hanketta, Saaristomeri-ohjelmaa ja muita maatalouden ympäristönsuojeluun liittyviä käynnissä olevia toimenpiteitä ja ohjelmia. (Essi Hillgren, Varsinais-Suomen ELY-keskus)